

NAŠ GLAS

**Glasilo Osrednje Zveze javnih
nameščencev in upokojencev
= za Slovenijo v Ljubljani. =**

Cena posamezne šte. 2 K 50 vln.

„NAS GLAS“ izide vsak četrtek.

Celoletna naročnina K 100.—

Polletna naročnina K 50.—

Četrletna naročnina K 25.—

Za inozemstvo je dodati poštnino. Oglasi
po ceniku.

Uredništvo: Ljubljana, Rimska cesta šte. 20/II. Rokopisov ne vrača, ako se
ne priloži znak. Dopise v latinici in cirilici sprejema le podpisane in zaščitene
brankirane. Rokopise je pošiljati samo uredništvu v Ljubljani.

Upravištvo: Na naročila brez denarja se ne oziramo. Naročnina naj se
pošilja po nakaznici oziroma položnici le v Ljubljano, Vodnikov trg št. 5/I.
Tja je pošiljati tudi zbirke za naš tiskovni sklad.

Zborovanje javnih nameščencev v Celju.

Solidarnost vsega javnega nameščenstva v Celju se je zopet sijajno izkazala na zboru dne 21. nov. Dvorana je bila nabito polna. Narodni poslanec gosp. prof. Reischer, ki je kot zastopnik javnih nameščencev prišel ta dan v središče svojih tovarišev, da jim obrazloži današnje stanje uradniškega vprašanja ter da sliši njih želje in pritožbe, je imel p. uke dovolj, da pojde z novim konkretnim materialom glede položaja javnih nameščencev v rokah v Beograd in tam s pomočjo svojih stanovskih in političnih prijateljev nadaljuje boj za doseg tega, kar se da največ doseči.

Zbor je otvoril predsednik celjske organizacije javnih nameščencev, fin. svetnik Sedlar in pozdravil zborovalce, poslanca Reischerja in zastopnike političnih strank. Izrekel je zahvalo časopisja, ki se zavzema za pravice javnih nameščencev ter grajo onemu, ki ne smatra za vredno, da bi se s tem perečim vprašanjem obirno bavilo.

Okr. komisar dr. Šubic je v živih barvah naslikal današnji položaj javnih nameščencev in podprl svoja izvajanja s tehtnimi konkretnimi številkami. Njegovo poročilo objavljamo posebej.

Nar. posl. Reischer je izjavil uvodoma, da ni prišel kot politik, ko strankar, ampak kot uradnik. Slikal je težave boja za ureditev činovniškega vprašanja, ker ni pri vseh strankah zanj pravega razumevanja. Vlada je zadnji čas usvojila načrt službene pragmatike. Osrednje organizacije javnih nameščencev kot svoj program. Komisija, ki se bavi z zadevo,

predloži vlada načrt skupščini. Nam gre predvsem za življenske pogoje. Zlasti se moramo zavzeti za vprašanje vpokojencev, ki so danes najrevnejši med revnimi. Njihovo vprašanje moramo smatrati za svoje. Zainteresirati moramo za činovniško vprašanje javnost. Zato treba propagande! Ta se pa more vršiti le, če je organizacija trdna. Slikal je trenutni položaj, delo zakonodajnega odbora, zgodovino raznih uredb glede zviševanja draginskih doklad ter novi načrt uredbe, kakor ga je izdelala organizacija. Izrazil je upanje, da se stvar posreči, ker se zavzemajo za rešitev tudi odlični činitelji, kakor zagrebški pokrajinski namestnik g. Demetrovič in drugi. Končno je pojasnil še vprašanje glede profsorskih nadur, glede draginskih doklad za uradnice, ki so omožene z uradniki, glede socialnega zavarovanja javnih nameščencev, katero vprašanje se reši najbrže že v službeni pragmatiki, glede Saveza potrošačih za drug itd.

Po zahvali predsednikovi posežejo v debato gg. dr. Brunčko, prof. Mravljak, prof. Reich, obrtnozadružni komisar Založnik, dr. Šubic i. dr.

Končno so bile sprejete na predlog g. dr. Šubice resolucije:

1. Ureditev činovniškega vprašanja.

1. Smatramo, da je čimprejšnja in zadovoljiva ureditev činovniškega vprašanja ena izmed prvih nalog zakonodajnega odbora. Zavlačevanje bi prineslo državi škodljive posledice. Le uradnik, čegar plača dosega najmanj možnost eksistence, more državi zagotoviti ono nedeljeno energijo, zanesljivost, točnost v službi in osebni ugled, ki ga država od njega za-

teva. Omalovaževanje tega vprašanja bi poslabšalo moralni nivo uradništva. Ker se je v ustavi dosledno izvedel princip popolnega izjednačenja in enakopravnosti vseh treh plemen našega naroda brez ozira na teritorij, kjer žive, smatramo kot nekaj samo po sebi umljivega, da se izjednačijo dosledno tudi prejemki vseh državnih nameščencev (t. j. uradnikov in častnikov) brez razlike, posebno ker so danes življenski pogoji po vsem državnem teritoriju enako težki.

Posebej prosimo in zahtevamo tudi naj se min. naredbi D. R. br. 60.000 z dne 28. aprila 1921 ter D. R. br. 80.000 z dne 6. junija 1921 glede provedbe temeljne plače na dinarje in glede 10% povišanja draginske doklade raztegneta tudi na neukazne uradnike in sploh vse pisarniško osebje, ki je bilo pri teh naredbah neupoštevano.

2. smo mnenja, da se bo pri nepristranski, neizprosni, sorazmerni (progressivni itd.) in popolnoma enakomerni razdelitvi vseh davščin na vso državo dalo doseči dovolj finančnih sredstev ne samo za pokritje državnega deficita, temveč celo za zadovoljivo ureditev prejemkov državnega činovništva.

3. zahtevamo ponovno, kakor že na zborovanju z dne 11. 10. 1921, da se vsem kategorijam državnih nameščencev plače (temeljne in doklade) enotno uredi na podlagi oficirskih plačilnih stopinj, ker se danes edino službeni prejemki oficirjev še najbolj približujejo eksistenčnemu minimumu. Mnenja smo, da v državi, v kateri so ustava, poslanci, vlada in upravni sistem tako demokratični, kakor pri nas, ni mesta za razlikovanje med oficirji in civilnim državnim činovništvom v prilog

LISTEK.

DR. FR. Z.

Kako sem jaz služil.

(Dalje.)

Semtertja je bilo torej malo razvedrila, drugače pa mi je ležala ta sodna atmosfera kot mora na prsih. Tudi sicer mi služba pri sodišču ni preveč prijala. Imel sem preslabo živčevje za to. Kakor ne bi bil mogel postati nikdar medicinec, tako mi je bilo tudi nemogoče, prisostvovati kakim obdukcijskim.

Nekoč sem se peljal s sodno komisijo kot zapisnikar v Smlednik k nekemu ranjencu. Vsedel sem se za mizo na klop, da bi pisal zapisnik. Že zrak v sobi mi je povzročal slabosti. Ko pa sta začela zdravnika poškodovanca pretnjavati in od bolečin tuliti, se mi je istominilo

pred očmi in kar hipoma sem bil nezavesten pod mizo.

»Kaj takega se političnemu uradniku ne more zgoditi, poreče kdo. Ali mislite? Če ima človek smolo, jo pa ima!

Bil sem tistikrat pri okrajnem glavarstvu v Kamniku. Blizu Dola nekje so bili potegnili iz vode utopljenca in ga pokopali. Kake štiri tedne pozneje pa pride na okrajno glavarstvo prošnja, naj se utopljenec izkoplje in dožene njegova identiteta. Nalog, dotični uradni posel izvršiti, pa sem dobil jaz — nekaj, kar mi je bilo absolutno nemogoče. Ubrnil sem se z grožnjo, da raje izstopim iz politične službe. Moj kolega pa je prav rad prevzel komisijo in s pravo slastjo je potem pravil, kako je bilo vse živo in še mnogo drugega, česar jaz niti poskušati nisem mogel. Nismo pač vsi ljudje za vse...

Bil sem že nad pol leta v sodni praksi, a jaz nisem bil napravil še niti enega

rigoroza, da, niti učiti se nisem bil še začel.

Sicer pa sem imel v sodni praksi le preveč prilike, opazovati stvari, ki so bile vzrok, da se mi je tudi navdušenje za odvetniški stan poleglo. Kako vsa drugačna je bila istina od tega, kar sem si bil naslikal v svoji domišljiji! Biti zagovornik — zlasti slabih, ubogih, nesrečnih... hm!

Bil sem nekoč pri glavni obravnavi zoper obtoženca, ki bi ga bil imel zagovarjati zastopnik revnih. Ali si morete misliti kaj lepšega, plemenitejšega? Zagovarjati ubošca, ki ga je morda sila sprijela na prepovedana pota! Zares, vzvišen poklic! In kako se je iznebil zagovornik te svoje lepe naloge? Obrnjen proti obtožencu je vzkliknil: »Saj sam veš, da si lump, kaj bi te zagovarjal!« Jaz mislim, vsaj par besedi bi se bilo spodobilo! Če drugega ne, bi bila morda kazem mileje izpadla. Tiste solze v očesu nesrečnika ne pozabim nikdar!

prvim. Zato odklanjamo ponovno tudi vsako zapostavljanje posameznih strok med državnimi nameščenci samimi pri določitvi višine prejemkov kot povsem neutemeljeno in kvarljivo ugledu prizadetih.

4. Zahtevamo, da se z ozirom na draginjske doklade (osebne kakor rodbinske) razdeli država ozir. njeni službeni kraji v draginjske razrede sorazmerno z dejanskim obstoječo, statistično dognano draginjo brez ozira na tradicije, velikost, upravno vlogo itd. enega ali drugega kraja.

5. Zahtevamo, da se uvrsti Celje vsaj v isti draginjski razred, kakor Ljubljana in Maribor, ker presegajo cene življenjskih potrebščin v Celju cene v imenovanih mestih.

6. Prosimo, naj se nam z ozirom na zadolženost, v katero smo zabredli brez lastne krivde vsled nezadostnih službenih prejemkov pri vedno bolj naraščajoči draginji, izplača za čas od 1. avg. 1921 naprej, odkar so se cene življenjskih potrebščin podvojile ali celo potrojile, nabavni prispevek po mesečno 2000 K, ozi. raje se pri tem zlasti na one panoge činovništva, ki so bile doslej slabše plačane nego ostale.

7. Pozivljamo vlado, da z vso dosledno neizprosno in brezobzirno strogostjo zatre sistem podkupljivosti in korupcije povsod tam, kjer se je že udomačil ali pa kjer bi se pojavil sporadično, ker bi javnost in po tem sistemu še nedotaknjeno državno činovništvo dobili sicer utis, da odobrava vlada tak sistem molče in za vso državo.

8. Zahtevamo od vlade izjavo, da veljajo, dokler se zakonitim potom ne upelje nova službena pragmatika, slejko prej še vedno dosedanja tozadevni zakoni, in sicer v polnem obsegu. Ukinejo naj se le one pragmatične določbe, ki omejujejo ali celo izključujejo možnost, da bi si državni uslužbenec ali njegova rodbina s poštenim delovanjem izboljšala svoj gnotni in socialni položaj.

II. Bolniški dopusti.

Odlok finančnega ministrstva z dne 18. julija 1921 D. R. br. 80.000 (uredba gen. direkcije drž. računovodstva z dne 4. avgusta 1921 D. R. br. 90.844), s katerim se je odredilo, da se vsem državnim uslužbencem, ki so radi boleznii več kakor 6 mesecev na dopustu, odtegnejo vse draginjske doklade, in sicer uslužbencu samemu, kakor tudi vsem njegovim rodbinskim članom, smatramo za kršenje še vedno veljavnih, ker po nobenem zakonu derogiranih tozadevnih določil obstoječe službene pragmatike. Zato ponovno v interesu lastnega ugleda predlagamo, da

In ta odvetnik je bil premožen mož, ki ni bil odvisen od tega, ker mu je nesla odvetniška pisarna. In bil je tudi veljaven mož in v javnem življenju čislani mož. Bil je nekoč celo kandidat za deželnega glavarja! No, kjer je bilo pričakovati, da bo trud dobro plačan, ej, kako je tekla beseda, kake mahinacije so se uporabljale, da bi se obtoženec izrezal, pa naj je zakrivil še tako grd zločin! Če ni šlo drugače, se je krivda zvrčala celo na nedolžne, samo da bi bil opran tisti, od katerega je bilo pričakovati mastnega plačila. Seveda s tem ni rečeno, da bi bili vsi odvetniki taki. Bog ne daj! A že en sam tak doživljaj je vplival name tako, da mi tudi odvetniški poklic ni bil več po godu.

Prišel sem do spoznanja, da nisem ustvarjen za odvetnika. Pač, bi bil, če bi si bil mogel stvar uravnati tako, da bi bil zagovarjal samo takrat, kadar bi se bilo prilegalo mojemu srcu, mojemu prepričanju. Toda, kolikokrat bi bilo to

bodi državna uprava pri podelitvi dopustov kar najbolj natančna in rigorozna. Proti vsakemu nameščencu, ki bi si hotel na nepravilen in zviščen način dobiti nepotreben bolniški dopust ter se odtegniti delu, ki ga zahteva njegov poklic, naj se najstrožje postopa. Kakor hitro nameščenec javi odsotnost radi bolezni, naj ga uradni zdravnik preišče in če bi bolezen trajala 6 mesecev, naj se izvrši druga stroga zdravniška preiskava. Če pa se je tudi pri tej preiskavi neoporečno ugotovilo, da bolnik še ne more opravljati svoje službe, potem ga ne smejo zadeti krute posledice zgoraj citirane uredbe. Saj baš bolnik najbolj potrebuje gnotnih sredstev, da si preskrbi primerne hrano in postrežbo, zdravila in zdravniško pomoč.

Zato naj visoka vlada nemudoma ukine zgoraj citirano naredbo. Ukinjenje draginjskih doklad bi popolnoma onemogočilo že itak bednemu uslužbencu vsako nadaljno lečenje in katastrofalne posledice za njega in njegovo rodbino bi bile brez dvoma neizogibne.

III. Socialno zavarovanje činovništva.

Danes v dobi socialnih reform je došel čas tudi za razmišljanje nujne potrebe in zahteve po socialnem, posebno bolniškem zavarovanju državnih nameščencev; zato pozivljamo vlado, zlasti pa ministrstvo za socialno politiko, da v svrhu čim prejšnje povoljne rešitve potom zakona posveti takoj tudi tej plati činovniškega vprašanja svojo pozornost. Dokler pa to zavarovanje še ne bo vpeljavano, naj se v njegovo nadomestilo, kakor smo že 11. novembra 1921 zahtevali, zjamči državnim nameščencem ter članom njihovih rodbin, da bodo v slučaju bolezni imeli brezplačno bolniško oskrbo v javnih bolnicah (2. razred) in državnih kopališčih.

IV. Činovniško vprašanje in politične stranke.

Pozivljamo vse politične stranke brez razlike, naj se odslej odločneje in smotreneje bavijo z vprašanjem ureditve činovniških službenih pravic (pragmatike) in prejemkov. Zato pa pozivljamo tudi vse naše vodilne časopise, naj odpro temu socialno ter za obstoj države tako važnemu vprašanju stakne rubrike, ker bomo sicer prisiljeni domnevati, da nimajo smisla za naše težnje.

V. Občinska sodišča za pobijanje draginje — Boj proti valutni spekulaciji.

1. Ker se je izkazalo, da občinska sodišča za pobijanje draginje po svojem ustroju ne odgovarjajo in tudi ne morejo

in kako naj bi bil živel od tega! O, tudi odvetniški stan je težak! Ne, ni šlo!... Vse tiste moje lepe mladostne sanje so se razpršile v nič. Misel, da bi postal odvetnik, sem definitivno pokopal.

Toda zdržati pri sodišču v takih razmerah... Če bi bil imel od česa živeti, bi se bil nemara vdal v svojo usodo in dalje tlačani, tako pa sem bil preveč v nadlego in breme dobrim ljudem, ki so mi dajali stanovanje in hrano na — upanje. Ni se torej čuditi, da sem hlastno segel po priliki, ki se mi je nudila, da dobim adjutum, ako prestopim v politično službo.

Tistikrat je bil že Winkler dež. predsednik. Dočim je bilo pri sodiščih nemurstvo še v polnem cvetu, se je bilo začelo nagibati pri politični upravi na bolje. Tudi to me je vleкло. In tako sem bil začetkom maja 1922 že konceptni praktikant pri deželni vladi v Ljubljani.

(Dalle prihr.)

odgovarjati svojemu namenu, zahtevamo, da se nemudoma ukinejo.

2. Mnenja smo, da mora imeti sodišče za pobijanje draginje kolikor mogoče teritorialno širok delokrog, v Sloveniji najmanj obseg sedanjih političnih oblasti. Obenem pa morajo imeti dotični uradi tudi možnost, da ne samo potom kaznovanja oduševstva pobijajo draginjo, ampak tudi, da aktivno posegajo v nabavo nujno potrebnih stvari, kateremu namenu so svoječasno odgovarjali gospodarski uradi okrajnih glavarstev. Taki uradi za pobijanje draginje naj se nemudoma ustanove.

3. Pozivljamo vlado, da takoj premotriva vprašanje, da se od producentov oziroma izvoznicarjev odda del žita v državna skladišča, ki bi tvorila ob časn naraščajoče draginje važen faktor za prehrano ljudstva po cenah, ki bi bile neodvisne od vsakih vplivov na gospodarskem polju.

4. Ker je vprašanje cen življenjskih potrebščin v tesni zvezi z vrednostjo denarja, pozivljamo vlado, da z največjo strogostjo organizira boj proti valutni spekulaciji.

VI. Fond Glavnega Saveza potrošaških zadrug.

Pozivljamo vlado, naj takoj ukine vsako nadaljno odtegotvanje onih iznosov od plač državnih nameščencev, ki so namenjeni za fond Glavnega Saveza potrošaških zadrug, ker vključuje nešteti v ta fond že nabranim milijonom svojih življenjskih potrebščin do danes še niti za vinar nismo dobili ceneje.

Leopold Primožič (Ljubljana):

Zganimo se!

Nimam znanja, se marj pa moči, da bi mogel kaj uspešnega storiti v dosego želja, ki bi jih rad udeležil naš prijatelj urednik, a kljub temu me z žalostjo navdaja misel, da naš mnogozaslужni tovariš urednik ni tako podpiran, kakor bi moral biti.

Dobro razumem njegove tožbe. Jaz sam skušam, kot blagajnik našega društva, kaj vse natvezijo kolegi, kaj vse zahtevajo od drugih, a kako malo store sami. V resnici moraš biti slep in gluhi ter imeti le dobrobit svojega društva pred očmi, napraviti pri vsaki pikri opazki prijazen obraz, sicer ne dobiš niti članarine, kaj še za »Naš Glas« ali kaj drugega. Človek, ki danes deluje za javne nameščence, mora biti idealist nesorodčeve kože!

Iz tožbe g. urednika sledi, da bo »Naš Glas« počasi preminul, ker ni dovolj niti sotrudnikov niti naročnikov. A kaj potem?

Na glavi lista je tiskano »Glasilo Osrednje zveze«. Predlagam, da se objavljajo redno takoj po vsaki seji **zapisniki sej odbora O. Z.** Tako zvemo, o čem se je obravnavalo in o čem sklepalo. Tudi naj bi se objavljale vse vloge O. Z. na vlado in razne merodajne faktorje, objavljali naj bi se vsi važni dopisi, brzojavke, resolucije i. dr., skratka vse, kar lahko zanima jav. nameščence. Tako delajo nekatere organizacije, a delati bi morale tako vse; v prvi vrsti pa bi nas zanimalo delo ožjega odbora in tajništva O. Z.

Velika napaka je, da imajo zdaj slovenski javni nameščenci že troje svojih glasil; to cepljenje je na škodo vsem trem, in dvomim, da bi se moglo vzdržati samo zase katerokoli izmed njih. Ako bi »Naš Glas« izhajal na 8 str., bi imel dovolj prostora za vse stroke, a moral bi ga naročiti tudi vsi tovariši ter vsi zanj pisati.

Prav toplo bi torej priporočal Osrednji zvezi, da se energično zavzame za skupno delo in ne odneha, da se ustvari skupni list za vso slovensko pokrajino: tako dobimo vsi nastavljenici skupno glasilo. Le v skupnosti je naša rešitev, le ta pot nas pripelje do cilja, ne pa razcepljenost.

Tudi ne bi bilo nič zlega, ako bi bil list kot začetkoma deloma hrvaški in tudi v cirilici tiskan, ker naša dolžnost je se seznaniti z vsemi brati naše kraljevine in poznati vsa tri narečja.

Boli me urednikova tožba, da so najmanj prijetni uradniki ter da se z uradnikom menda res sploh ne da delati. Bodimo torej drugačni in poboljšajmo se, kajti sam urednik ne zmore vsega in ne ve vsega. Brez dopisov list ne more izhajati. Razni tajniki objavljajo enkrat na leto izvolitev novega odbora, potem pa ne sporoče vse leto, kaj odbor dela. »Naš Glas« objavljala vabila na občne zborove, a o sklepih teh zborov ne zve ničesar več.

Napaka leži torej na tajnikih naših organizacij, ker ne izkoristijo »Našega Glasa« tako, kakor bi ga lahko in kakor bi ga morali. Mi v Ljubljani bi prav radi zvedeli, kaj počno naši tovariši v Ptuj, Ormožu, Krškem, Metliki, Kranju, Kamniku in drugje. Zakaj nikdar nihče ničesar ne poroča? Ako bi pisal vsak tajnik vsaj enkrat na vsake tri mesece, bi imel »Naš Glas« gradiva vedno dovolj!

Izgovor, da nihče ne utegne, je jalov, ker vsak javni nameščenec mora dati vsaj eno uro na mesec, ki jo posveti sebi, svoji organizaciji. Zganimo se, torej! Organizirajmo dopisovanje za svoje glasilo tako, da bo »Naš Glas« vedno z rokopisi založen! Delujmo vsi, ker le v delu je naš spas!

Združimo se, kajti brez organizacije in brez stanovskega lista je izboljšanje naših razmer nemogoče.

DR. IVO ŠUBIC (Celje):

Kakšen je položaj državnega nameščenca in kako se name-rava izboljšati?

(Iz poročila na zboru javnih nameščen-
cev v Celju dne 21. novembra 1921.)

Dober mesec dni nas loči od zadnjega zborovanja. Takrat sta beda in naš obupni položaj do zadnjega kotička napolnili dvorano »Narodnega doma«. Razšli smo se z lepimi resolucijami in sladkimi nadami. Po starem reku: »bš dat, čui cito dat« smo pričakovali za naše z nepobitnimi dokazi podprte težnje pravično uvidevnost merodajnih činiteljev in takojšnjo, odnosno vsaj kar najhitrejšo od pomoč! Varali smo se: resolucije so ostale le kos potrpežljivega papirja, naše prošnje in zahteve pa nelzpolnjene želje.

Zato smo se sestali danes k ponovni svečano-tragični manifestaciji pomanjkanja in obupa.

Resolucije zadnjega shoda so se zajedno s temeljitim poročilom okrajnega komisarja dr. Brunčka, z verno sliko našega, ugled države in splošne socialne pojme sramotilnega životarjenja odposlale na vsa merodajna mesta. Izvršile so se tudi potom deputacij intervencije pri ministrih. Onega odmeva, ki so ga po splošnem, objektivnem prepričanju zaslužile, žalibog niso našle. Potreba po remediji se je pač vsestransko priznala; vendar pa se nam je dalo na nekaterih merodajnih mestih razumeti, da smo bili v načinu izvajanja o naših zadevah, primerljajoči dohodke državnih nameščen-
cev s plačami častnikov, nepravilni. Pri-

znati moramo jasno in odkrito, da nas je mentaliteta naših odličnih mož, sporočena nam ob priliki intervencij v baš navedenem smislu, osupnila.

In vprašali smo se začudeno, je li to v državi, zgrajeni na zgodovinskih temeljih enakosti, bratstva in prostosti, v državi moderne in tolikokrat zatrjevane demokracije sploh mogoče? Kaj niso taki migljaji nekak dokaz, da je celo kritika, če še tako poštena in izražena v mejah največje dostojnosti in opreznosti, neljuba, morda celo opasna? Nekako plašno smo se domislili ustavnih določb, ki garantirajo državljanu prosto izražanje misli, bodisi v tisku, podobni ali besedi, če se jih posluži v postavnih mejah, kajti rečeni migljaji nam povedo dovolj.

Kljub temu se ne ustrašimo. V svesti si absolutne pravičnosti naših zahtev prihajamo danes ponovno z istimi nepobitnimi argumenti in nič manjšimi peticijami kot zadnjič. Od takrat se naš materijalni položaj ni izboljšal, pač pa koraka draginja, ne meneč se za svoje žrtve, zmagonosno dalje. Pribili smo, da je ta čas izmed duševnih delavcev na najboljšem častniški stan, ker prejema plače, primerne inteligentu in v skladu z današnjo draginjo.

Če sicer premotrimo te prejemke s predvojnimi, moramo priznati, da jla relativno ne dosežejo, vendar pa so nekaj eksistenčni minimum. Povdarjamo zopet, da mi teh plač hrabrim, požrtvovalnim in vzornim voditeljem naše armade in braniteljem domovine ne zavidamo, pač pa prosimo in zahtevamo, da se ne omlačujejo nas državnih nameščenec, ki smo ravno tako živčevje in srce države in našega edinstva, ki delamo ravno toliko in z isto vnemo v prid otačbine, zavzemamo odgovorna mesta in imamo iste telesne in kulturne potrebe kot častniški zbor. Dvignite nas torej končno iz katastrofalnega pomanjkanja ter skrbite za nas z isto vnemo in pravičnostjo!

V naših nadaljnjih izvajanjih bomo torej vzeli kot temelj za naše minimalne zahteve oficirske plače, kot tačas edine, ki so nekako v skladu z vladajočo draginjo.

Da pa moremo premotriti naš trenutni položaj, primerjajmo tržne cene današnjega dneva z onimi z dne 11. oktobra t. l., to je dneva našega prvega zborovanja: Poskočilo je:

Mleko	od 8.—	K na 9—10 K
jajca	od 6.—	K na 9—10 K
slanina	od 68.—	K na 88.— K
mast	od 72.—	K na 92—96 K
moka 00	od 18.—	K na 19.40 K
moka 0	od 17.50	K na 19.— K
krompir	od 4.—	K na 5.— K
kava	od 64—72	K na 88—96 K
sladkor	od 56.—	K na 58.— K
cikorija	od 24.—	K na 28—30 K
riž	od 24.—	K na 32—36 K
milo	od 32.—	K na 44.— K
olie	od 56.—	K na 68.— K
premog	od 77.—	K na 79.— K

Iz navedenega primerjanja torej razvidimo, da so se cene vsem najnujnejšim živlenskimi potrebščinam občutno dvignile. Upoštevajmo jih pri mesečnem proračunu glede nabav v družini državnega nameščenca IX. čin. razreda, ki broji ženo in 3 otroke. Glede budžeta dr. Brunčka moram pripomniti, da so nekatere postavke mnogo preskromne. Tako na pr. se mi zdi kalkulacija dnevne uporabe samo 30 dkg mesa za rodbino, ki šteje razven žene in moža in treh otrok tudi služkinjo, kar najbolj skromna in premajhna. Ravno tako je postavka za služkinjo po 200 K mesečno prenizka. Le one rodbine, ki imajo še stare služkinje, jih morda zadovolji z navedenim

zneskom. Oni pa, ki jih zadene nesreča, sklepati nove poselske pogodbe, nam bodo povedali, da izpod 300 K ni moč dobiti služkinje. Nadalje bodi omenjeno, da se pogreša izdatek za večerjo. Iz vsega tega se vidi, da smo skromni, da skušamo naše potrebe spraviti v sklad splošnega, od svetovne vojne povzročenega pomanjkanja, in vendar koliki deficit!

Omenjeni proračun, upoštevajoč cene z dne 11. oktobra t. l., odnosno današnje, se glasi:

Mleko 3 litre na dan 7 K	630 K.
sedaj 10 K liter	900 K.
kruh na dan 23 K	690 K.
sedaj 25 K dnevno	720 K.
stanovanje	300 K.
sladkor na 5 dni kg)	350 K.
luč	100 K.
krompir dnevno za 5 K	240 K.
sedaj 10 K dnevno	300 K.
zelenjava 20 K dnevno.	600 K.
mast 5 kg	450 K.
sedaj po 96 K 1 kg	480 K.
milo, soda, pranje	200 K.
jajca 2 na dan	240 K.
sedaj po 9 K komad	540 K.
moka, riž, ječmen	250 K.
sedaj	280 K.
začimba, čebula, česenj. olje, kis	250 K.
premog in drva	800 K.
služkinja	200 K.

skupaj 11. okt. 5700 K, danes 6050 K,
primanjkljaj 11. okt. 1466.67 K,
danes 1816.37 K.

(Dalje prih.)

N. Č. (Ljubljana):

Draginja.

O tem vprašanju se je že toliko pisalo, da bi bilo že odveč znova izgubljati besede, ako ne bi bila stvar tako resnega značaja.

Očividno manjka vodilnim činiteljem dobre volje ali sposobnosti za omiljenje draginje, ker si drugače ne moremo razlagati strašnega dejstva, da gredo cene živil in vseh potrebščin z vsakim dnevom rapidno navzgor namesto navzdol.

Če pa pomislimo, s kakšnimi sredstvi se pri nas draginja odpravlja, se nam zdi to skoraj smešno.

Ako gremo na trg in povprašamo po vzroku zopetnega povišanja cen živilom, dobimo odgovor, da so to maksimalne cene, ki so objavljene v »Domoljubu«. Tako je meroštajen glede cen za vso Slovenijo »Domoljub«, ki vidi le kmetiške interese...

Če pomislimo, da se prodaja v Mariboru in Ptuj goveje meso I. vrste od pitanih volov po 20 K za kg, med tem ko se prodaja na našem trgu trdo kravje meso po 30 in 32 K za kg, tedaj je opravičena trditev, da pri nas ni volje za odpravo draginje. Kakšen povod je vendar za tako visoko diferenciranje cen? In če se pri tem vpoštevata tudi kvaliteta mesa.

Če že res mora naša najboljša živina romati v Italijo, iz katere se tam meso konservira za gotove čase, zato vendar ni nobenega vzroka za tako visoko diferenciranje cen, napram onim v štajerskih mestih. Voznina po železnici iz Ptujja v Ljubljano, v slučaju, da bi naši mesarji živino od tam naročali, vendar ne more znašati 10 do 12 K pri teži enega kilograma!

Ko je Italija prepovedala uvoz mesa iz naše države, so vpili naši veleposlaniki in klicali vse na pomoč, češ da gre za 20 milijonov narodnega premoženja. Za 20 milijonov mesa so imeli ti mesarji namreč naloženega, ko je Italija mejo zaprla.

Takrat je bilo narodno premoženje v nevarnosti: ko pa je bil istočasno ljubljanski trg brez vsakega mesa, pa ni bilo nobene nevarnosti za ljudi, ki niso imeli česa jesti. Da pri nas ni prave volje, napraviti konec neznosni draginji, in javnemu nameščencu olajšati njegov bedni položaj, potrjuje tudi sledeče dejstvo.

Zdrav razum bi zahteval, da so javni nameščenci, ki služijo v državi, vendar vsi enaki, toda temu ni tako. Spominjamo se poročil, da dobijo javni nameščenci za 50% znižano vožnjo po železnici, a uspeh je bilo dovoljenje enkratne vožnje, za katero pa bi takša za kolek znašala skoro več nego popust na vozni.

Kakšnega pomena bi bila za javne nameščence taka olajšava, si lahko predstavljamo. Naši železničarji, katerim to od srca privoščimo, se za male vinarje pečejo po železnici na deželo, kjer si po zmernejši ceni lahko nabavijo živila. Javni nameščenec, četudi služi državi, ne more biti deležen teh dobrot. On mora iti na trg, sleči tam svojo kožo in jo izročiti brezvestnim oderuhom.

Najlepše je pa to, da imajo naši lovci, ki se rekrutirajo večinoma iz verižnikov in milijonarjev, za državo več zaslug kakor pa javni nameščenci, kajti ti uživajo olajšavo polovično vožnjo po železnici, ko vršijo za državo tako važni poklic (lov). Seveda imajo ti ljudje še posebne zasluge za državo, kar se je pokazalo pri zadnjem državnem investicijskem posojilu.

Ce gremo še dalje, vidimo nenaklonjenost tudi časopisja, ki našteva, koliko je uradništva, s čimer hoče nerazsodnemu ljudstvu sugerirati prepričanje, da so uradniki sami troti, ki žro, žro in žro.

Hvala Bogu, da naše kmetiško ljudstvo takim hujškarijam ne veruje, in če bi verjelo, bi zagrešilo zločin na lastni krvi, ker javni nameščenci po večini niso nič drugega, kakor sinovi kmetiških staršev z dežele.

Kako nas na kmetih ljubijo, se je pokazalo 27. novembra na Brezovici. Tam, mošnji župnik je oznanil z lece, naj kmetje oddajajo mleko mlekarjam, da ga izvažajo v Trst! Za mleko dobe, če se ga zbere 500 l, po 8 K že na doma; ako se ga zbere manj kot 500 l, dobe za liter po 7 K. V Ljubljani pa bi dobili za liter samo 8 K, kar se zaradi vožnje, mraza in truda ne izplača. Isto je naznanil na vasi občinski sluga. Tako bodo naši kmetje dajali svoje mleko raje Lahom v Trst, nego rojakom v Ljubljani! Že doslej je bilo mleko za nas drago, poslej ga bo treba še preplačati, ali pa ga ne dobimo več v mesto. Lahi bodo pili naše mleko, mi pa vodo.

In končno še nekaj. Pred časom je bilo čitati v časopisju o naših muslima-

nih. Naglašalo se je, kako so muslimanski nižji sloji v gospodarskem, socialnem in političnem oziru zanemarjeni in da so zbog svojih verskih razmer brez vsake lastne inicijative in pod vplivom njih agov in begov.

Pri nas je seveda prostost drugačna. Vsakdo sme, zlasti v političnem oziru po svojem preudarku voliti, zato pa ta prostost ustvarja tudi pri nas — age — in bege. Razložek je samo ta, da muslimanski agi in begi v vsakem oziru in vedno skupaj vlečejo, bodisi na levo ali desno, med tem ko naši vlečejo na vse štiri vetrove. Zato pa gre barometer draginje vedno navzgor.

Vestnik.

Opozorilo. Z zadnjo številko „Našega Glasa“ smo poslali vsem c. g. naročnikom, ki naročnine za tekoče leto še niso poravnali, obvestila, koliko imajo plačati na natočnini do konca leta. Prosim jih, da nam dolžne zneske takoj nakažejo. Leto se bliža koncu in uprava mora dobiti denar, da zadosti svojim obveznostim, ki niso majhne. Z zavlačevanjem plačil delajo se nam povsem nepotrebne težkoče. Kako se mora boriti uredništvo, je povedal g. urednik dovolj jasno; da ni uprava prav nič na boljšem, dokazuje dejstvo, da je morala razposlati skoro 800 opominov na plačilo naročnin, ki je že davno zapadla. Če ne store prav vsi c. g. naročniki v najkrajšem času svoje dolžnosti, primorani bomo z novim letom list opustiti. Število naročnikov je zelo padlo in če niti ti naročnine ne plačujejo redno, ni mogoče lista vzdržati. Prav nič pa ni pomagano upravi s tem, da se odgovarja na opomine z odpovedjo lista, ne plača pa že zapadle naročnine. Na opomine odzvalo se je doslej komaj 50 tovarišev.

Ponovno pozivamo vse g. tovariše, ki jim je na tem, da se list vzdrži tudi po novem letu, da store vse, kar le morejo, da se število naročnikov dvigne! Z današnjo številko pošljemo nekaterim gosp. tovarišem nabiralne pole in jih vljudo prosimo, da nabirajo nove naročnike za prihodnje leto. Agitirajo naj za list od tovariša do tovariša in vplivajo na nje, da list naroče. S takim podrobnim delom se da mnogo doseči, treba je le resne volje in malo truda. Tovariš gosp. Saksida je komaj prišel v Celje, nabral 7 novih naročnikov in 65 K za tiskovni sklad. Iskrena hvala delavnemu g. tovarišu Saksidi, ostalim pa v vzpodbudo, da ga posnemajo. V nabiralne pole naj vpišejo točne naslove novih naročnikov in nam pole vpošljejo po možnosti do konca decembra. Vse stroške jim radevolje povrnemo.

Uprava.

Društvo sodnih poduradnikov in slug za Slovenijo v Ljubljani naznanja, da se vrši dne 18. decembra 1921 ob 1. uri popoldan (13. uri) v Novem mestu v hotelu pri Pošti sestanek, na katerem bode poročal odposlanec društva iz Ljubljane o delovanju društva. — Tovariši okoliša novomeškega okrožnega sodišča, udeležite se tega sestanka polnoštevilno, da s tem pokažete svojo stanovsko zavednost ter stanovsko dolžnost do svoje organizacije.

Občni zbor društva geometrov kraljevine SHS v Ljubljani se vrši dne 17. decembra 1921 ob 5. popoldne v posvetovalnici magistrata v Ljubljani. Vzporedno: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo predsednika. 3. Poročilo tajnika. 4. Poročilo blagajnika. 5. Poročilo gospodarja. 6. Poročilo pregledovalcev računov. 7. Volitev novega odbora. 8. Slučajnosti. V slučaju, da se zborovanje ne bi moglo končati dne 17. XII., se nadaljuje naslednjega dne ob 9. uri predpoldne v istih prostorih. Predposredovanje za občni zbor se vrši 17. XII. ob 3. uri v prostorih evidenčnega urada Ljubljana II. Po končanem zborovanju v soboto se vrši prijateljski sestanek v hotelu „Union“ v Rožcah.

Popravek. V zadnji številki „Našega Glasa“ se je v članku „V obrambo in pojasnilo“ vrnila pomota v odstavku: Pristopniški urad je torej odločil, naj se za enkrat vzame pravice ribolovstva — kot nepremičnina — namesto pravilno — kot premičnina. Dalje bi moralo biti nekoliko vrstic za tem »kot se je kvalificira« in ne »kot se je kvalificiral«.

Anketa o stanovanjih in draginji se je vršila 15. m. m. v ministrstvu za socialno politiko. Udeležili so se ankete zastopniki poljedelskih organizacij in društev hišnih posestnikov iz vseh treh glavnih mest Jugoslavije, predstavniki uradnih in delavskih organizacij, zastopniki ministrstva prava in social. politike, hišnih najemnikov, poslanci in minister dr. Kukovec. Sklenilo se je, predlagati zakonodavnemu odboru, naj se jav. nameščencem današnje najemnine še tri leta ne zvišajo. Vlada je predlagala, naj se uvede zopet vezana trgovina, maksimiranje cen, zabrana izvoza živil, ki jih ni dovolj za vso državo. Toda tihotarstvo, veriženje, skrivanje blaga in živil bi draginjo potem še zvišalo. Zato naj se začne druga fin. in trgov. politika, uredi naj se drž. uprava in draginja pade sama. Občni sodišča za pobijanje draginje pa naj se odpravijo.

Nabirajte inserate in prispevke za tiskovni sklad ter pridobivajte nove naročnike.

Samopomoč

gospodarska zadruga javnih nameščencev in vpokojencev v Kranju

se je po sklepu občnega zbora z dne 17. julia 1921 razdružila in prešla v likvidacijo. — Likvidatorji so dosednji člani načelstva. Upniki se vabijo, da se pri njej zgledajo. Sklep deželnega kot trgovskega sodišča v Ljubljani, odd. III. dne 7. novembra 1921., št. zadr. VI. 245/7.

Načelstvo.

NAŠ GLAS
je strogo stanovski list in se zavzema za koristi vseh javnih nastajencev.
Naročajte in širite naše glasilo!

VZAJEMNA POSOJILNICA

REG. ZADRUGA Z O. J. V LJUBLJANI

dovoljuje javnim uslužbencom posojila na osebni kredit proti poročilu, zaznamki na službene prejeme in zastavi življenjskih polic na daljšo dobo in proti malim mesečnim odplačilom :: **7% obresti.**

HRANILNE VLOGE SE OBRESTUJEJO PO

4%.

Prispejke se računa zelo hitro. Zadržite prispeli

